

KOMMENTAR af Jakob Sloth Petersen: Rosenkrantz-Theil og kampen om Socialdemokraternes sjæl

af JAKOB SLOTH PETERSEN

Forfatteren er 31 år, cand.scient.adm., sekretariatsmedarbejder i Faxe Kommune, medlem af S i Næstved

SOCIALDEMOKRATERNE er efterhånden ved at blive utålmodige efter at genvinde magten. *Meget* utålmodige. Det mærker man tydeligt, når man færdes blandt partiets medlemmer. Det ærgrer baglandet noget så grusomt, at folketingsgruppen ikke formår at omsætte sine egne vindere og regeringens tabere til en større fremgang i meningsmålingerne. Det sker oftere og oftere, at folk sætter spørgsmålstegn ved den nuværende strategi – og foreslår en helt ny kurs for partiets videre færd. Det er ikke alle de forslag, jeg har hørt, der er lige gennemtænkte, skal jeg hilse at sige. Men hvad går den gængse alternative strategi da ud på?

Folk tørster ganske enkelt efter en politisk linje, der toner mere rent flag i værdipolitikken og cementerer S som et parti, der står klart til venstre for midten. Et *Socialdemokrati Classic*, som det nogle gange lidt misvisende hedder. Tesen er, at hvis blot partiet følger et stejlt humanistisk, moralsk kompas og skruer op for retorikken i konfrontationen med regeringen, vil det skabe den begejstring og ildhu, som partiet så akut står og mangler. Hvis blot partiet genfinder denne rene, idealistiske åre, som nogle føler er tørret ind i bestræbelserne på at "efterligne Anders Fogh", så vil mange af de vælgere, der er vandret over til Venstre og Dansk Folkeparti, kunne hives tilbage i folden. Bare sådan vupt! Lyder altså argumentet.

Det var i virkeligheden den samme analyse, Pernille Rosenkrantz-Theil lancerede, da hun for nylig til manges overraskelse meldte sig under Helle Thorning-Schmidts faner. På sin blog skrev det tidligere Enhedslistemedlem således, at hun i de seneste dage havde modtaget en masse henvendelser fra »*frafaldne socialdemokrater, som har skrevet, at nu vender de tilbage til deres gamle parti. Det er folk, der i en årrække har stemt på Dansk Folkeparti og det er folk, der har stemt SF. Fælles for dem er, at de har manglet den gode gamle socialdemokratiske politik.*«

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder dette ræsonnement tordnende naivt. Jo, Rosenkrantz-Theil og ligesindede har nok ret i, at deres *classic*-strategi potentielt kan skabe en mere boblende begejstring på venstrefløj – og at vi nok vil se en vis sivning af vælgere fra Villy Søvndal & Co. tilbage til Socialdemokraterne. Men dét rykker jo ikke en døjt i det parlamentariske billede. Sagen er den, at de S-vælgere, der har krydset midterlinjen og er blevet

borgerlige, har ét bestemt kendetegn. De tilhører arbejderklassen. Tallene taler deres tydelige sprog: i 1990 stemte 71 pct. af arbejderne på et arbejderparti, i 2001 var tallet skrumpet ind til sølle 42 pct. Det er dette, der er det nye i danske politik.: Venstre og Dansk Folkeparti har etableret en ny alliance med arbejdervælgerne. Og det er den, der udgør Fogh Rasmussens politiske platform.

I bogen *Politisk Forandring – Værdipolitik og nye politiske skillelinjer ved folketingsvalget 2001* fra 2003 skriver en gruppe af landets fremmeste valgforskere følgende: »*Der er gået råd i de socialistiske partiers støtte blandt arbejdere, og nedbrydningen er så fremskreden, at den synes svær at genoprette. Det er en regulær klassemæssig demobilisering. Det er en proces, der startede allerede i 1960'erne, og i 1970'erne kunne man tale om, at bygningen "slog revner". Men i 1990'erne har det snarere været nedrivning. Den afgørende udvikling er sket i ét årti, under en socialdemokratisk regeringskonstellation. En af forklaringerne er formentlig, at regerings samarbejdet med midterpartierne på én gang trak Socialdemokratiet for langt til højre og for langt til venstre – for langt til højre på fordelingspolitikken og for langt til venstre på værdipolitikken.*«

Denne udvikling – arbejdernes lange march mod højre – er Helle Thorning-Schmidt og Henrik Sass Larsen tydeligvis meget bevidste om. Og jeg tror ikke *kun*, det handler om gustne, taktiske hensyn, når de igen og igen agiterer for, at Socialdemokratiet må reetablere kontakten til partiets oprindelige ophav, det arbejdende folk, de små i samfundet. Det handler simpelthen også om Socialdemokraternes identitet og sjæl, så at sige.

Man skal nemlig gøre sig klart, at den kur, Rosenkrantz-Theil og classic-folket søger gennemført, sagtens kan realiseres. Partiet kan da godt vende ryggen til 24-årsreglen og tilknytningskravet. Partiet kan da godt blive mere 'soft on crime'. Og partiet kan da også godt anlægge en mere konfrontatorisk og mindre 'ansvarlig' linje på Christiansborg. **Men så må partiet også tage den dramatiske konsekvens: At S bliver et mellemlagsparti, der endegyldigt kapper båndene til de faglærte og ufaglærte arbejdere. Er partiet parat til det?**

MAN kan sige meget om den underligt undervurderede Thorning-Schmidt, men der er en klar metodik og tydelig rød tråd i det, hun foretager sig. Da hun kom til, brugte hun først en hel del energi på at bringe det rent organisatoriske og partimæssige i orden. Herefter tog hun en række slidsomme, interne opgør omkring bl.a. skattestop og udlændingepolitik og fik elimineret de værste tabersager. Siden har hun befundet sig i en fase, hvor hun har udviklet en positiv vision for partiet – en fase, der formentlig vil folde sig endnu mere ud i den kommende tid. Retningen synes klar: At udvikle en moderne socialdemokratisme, som både appellerer til den veluddannede middelklasse og de almindelige LO-lønarbejdere i 'parcelhus-Danmark'. Hendes kritikere er ganske vist dødtrette af at høre om nødvendigheden af at genvinde tilliden hos de "blå mulige" vælgere – eller "Bjarne", som den arketypiske arbejdervælger er blevet døbt i den socialdemokratiske partijargon – men reelt er de selv samme kritikeres alternativ ikke en farbar vej. Det udgør snarere et besnærende fatamorgana, som meget vel på kort sigt kan skabe god stemning på venstrefløjen, men som på langt sigt vil få fatale konsekvenser – både for partiets vælgeropbakning og for partiets selvforståelse.